

Hodnotiaca správa činnosti Metropolitného inštitútu Bratislavu za rok 2023

Úvod

Metropolitný inštitút Bratislavu (MIB) sa za štyri roky od svojho vzniku v roku 2019 stal výraznou a neoddeliteľnou súčasťou mesta a mestských projektov. MIB vznikol z potreby mať inštitúciu špecializujúcu sa na témy rozvoja mesta, architektúry a verejného priestoru, ktoré boli roky zanedbávané. MIB vykonáva množstvo nových úloh, ktoré v minulosti neboli pokryté inštitucionálnymi kapacitami mesta.

MIB je príspevková organizácia mesta so zameraním na oblasti rozvoja mesta, architektúry, verejného priestoru, územného plánovania, participácie a strategického plánovania. Koncepčné a strategické plánovanie rozvoja mesta je nevyhnutné pre ďalší zmysluplný rozvoj a dosiahnutie cieľov, ktoré si mesto stanovuje.

Cieľom MIB je v mestských projektoch a zámeroch prinášať komplexné a koncepčné riešenia, kde cieľovou skupinou sú všetci obyvatelia mesta. Pri rozhodovaní stavia MIB na dátach, kde významnú časť tvoria dáta z participácie, v rámci ktorej zbiera názory a potreby od obyvateľov v dotknutých územiach, prepojené na dostupné dáta a analýzy pre dotknuté územia.

Hlavné oblasti pôsobenia MIB sú najmä verejný priestor, územné plánovanie a rozvoj mesta, architektonické súťaže, participácia a komunikácia, strategické plánovanie a analytické činnosti, do budúcnosti eventuálne aj strategické a systematické aspekty zelene a životného prostredia, budúcnosti dopravy v meste a dátovej politiky. Činnosti sa dajú rozdeliť do troch úrovní podľa zásahu, aký dosahujú: najväčší vplyv a rozsah na rozvoj mesta spomedzi aktivít MIB majú **dokumenty zásadné pre rozvoj mesta a strategické plánovanie mesta**, Územný plán mesta a Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislava 2030. Tieto dokumenty nastoľujú pravidlá pre celé mesto, určujú stratégiu, akým smerom sa má mesto ako centrum metropolitného regiónu rozvíjať.

Druhou úrovňou činností MIB sú **koncepčné materiály** z dielne MIB. Koncepčné materiály prinášajú jednotné a transparentné pravidlá pre jednotlivé sféry a oblasti fungovania a slúžia na aplikovanie efektu zmien do celého mesta, nielen cez činnosti mesta, ale aj na činnosť ďalších mestotvorných subjektov.

Každá zo sekcií MIB na základe svojich odborných vedomostí a skúseností tvorí koncepčné materiály pre ďalšie aplikovanie a násobenie princípov rozvoja mesta do praxe aj mimo projektových činností MIB. Hlavný usmerňujúci koncepčný materiál pre tvorbu a obnovu verejných priestorov je **Manuál verejných priestorov**. Na Sekcii mestských štúdií a participácie vznikol **Manuál participácie, Ako porozumieť mestu a jeho ľuďom?** Usmernenie **Vzorové súťažné podmienky** je určené pre všetky samosprávy alebo subjekty, ktoré sa snažia cez transparentnú verejnú architektonickú súťaž vyberať

návrhy pre nové verejné priestory či budovy. Všetky koncepčné materiály MIB sú zverejnené a voľne dostupné pre obyvateľov, mestské časti alebo rovnako pre súkromných investorov.

Dnes najviac viditeľnou úrovňou práce MIB sú činnosti súvisiace so zásahmi vo verejnem priestore. Projekty vo verejnem priestore sú zastrešené pod **Programom obnovy verejných priestorov Živého mesta**. Ide o úpravy rôzneho rozsahu, od úprav objektov po celé zóny a lokality, ku ktorým sa pristupuje komplexne. Najkomplexnejšie zadania v rámci projektov sa vyberajú a tvoria formou architektonických súťaží.

Funkčný verejný priestor je jednou z najdôležitejších súčasťí mesta a tvorí základ toho, ako mesto spolu zažívame, ovplyvňuje to, ako sa v ňom cítime a ako nám v ňom fungujú vzťahy, a aký máme pocit z daného priestoru. Kvalitný verejný priestor poskytuje priestor na trávenie času v ňom, pohybujú sa v ňom všetci od malých detí až po seniorov.

MIB prierezovo spolupracuje s jednotlivými oddeleniami magistrátu na mnohých ďalších úlohách tým, že pridáva do mestských projektov svoje odborné kapacity.

V roku 2023 MIB významne posilnil svoju kapacitu získavať zdroje z externého prostredia. V roku 2023 sa podarilo poskytovať služby a nadviazať partnerstvá, vďaka ktorým získal MIB nielen priestor na spoluprácu, ale do svojho rozpočtu externé zdroje. Z celkového rozpočtu si MIB zabezpečil 1,047 milióna eur z externých zdrojov. Medzi najvýznamnejšie partnerstvá patrili: spolupráca s Unicefom na projekte Mesto pre deti, získanie príspevkov od aktívnych developerov v zóne Mlynské nivy, práce na architektonických súťažiach pre Ústav pamäti národa a Kanceláriu Najvyššieho súdu SR, príprava menších projektov vo verejnem priestore pre partnerov, ako aj participácia na tvorbe legislatívy.

V priebehu roka 2023 prešiel MIB strategickým plánovaním, výsledkom ktorého je nová stratégia organizácie do roku 2026 a ďalej. Zároveň došlo k rozhodnutiu presunúť zodpovednosť za odpočtovanie a implementáciu mestskej stratégie Bratislava 2030 z dielne MIB-u ako aj koordináciu tvorby strategických a koncepčných materiálov na magistrát ako súčasť napĺňania novej stratégie MIB-u. S tým bol spojený prechod Jána Mazúra do pozície hlavného stratéga mesta zodpovedného za plnenie týchto úloh.

Napokon na jeseň 2023 prebehlo výberové konanie na nového riaditeľa/riaditeľku organizácie. Dňa 15. 12. 2023 Mestský poslanecký zbor schválil výsledok výberového konania na pozíciu riaditeľky Metropolitného inštitútu Bratislavu (MIB). Novou hlavou organizácie sa od polovice januára 2024 stala architektka a urbanistka Petra Marko, ktorá na pozícii vystriedala Jána Mazúra.

Podprogram: 7.7 Metropolitný inštitút Bratislava

Zodpovednosť: riaditeľ MIB-u

Zámer:

Vytvárať kvalitný verejný priestor, vypracúvať odborné podklady a odborné stanoviská a vytvoriť nástroj na kvalitné participatívne procesy

Poznámka: pôvodná štruktúra ukazovateľov bola v priebehu roka nahradená aktualizovanou pilotnou podobou ukazovateľov, ktoré vychádzajú zo štruktúry ukazovateľov mestskej stratégie Bratislava 2030 (PHSR).

Cieľ	Ukazovateľ	Hodnota	Cieľová hodnota	Vyhodnotenie cieľovej hodnoty k 31. 12. 2023
Zapájanie verejnosti do procesov tvorby verejných politík a procesov súvisiacich s rozvojom mesta	<ul style="list-style-type: none"> realizácia participatívnych aktivít vo vzťahu k pripravovaným súťažiam alebo pilotným projektom 	110	150	Počet aktivít nie je dostatočne výpovedným ukazovateľom, ktorý dostatočne hovorí o výkone v konkrétej oblasti. 110 deklarovaných aktivít v skutočnosti tvorí zapojenie niekoľko tisíc ľudí.
Kvalitný verejný priestor	<ul style="list-style-type: none"> Práce na balíkoch Zmien a doplnkov ÚPN hl. m. SR Bratislavu 	3	4	
	<ul style="list-style-type: none"> Spracovanie, príprava a aktualizácia územnoplánovacích a ostatných podkladov (urbanistická štúdia, generel, atď.) 	11	15	9
	<ul style="list-style-type: none"> Vyhotovenie projektových dokumentácií k projektom v rámci „Veľkej rámcovej zmluvy č. 1“ a „Veľkej rámcovej zmluvy č. 2“ 	19	17	
	<ul style="list-style-type: none"> Vyhotovenie projektových dokumentácií – plán opráv 	5	3	Kapacity pôvodne vyčlenené na tvorbu Princípov a štandardov boli v priebehu roka preskupené na projekty plánu opráv a usmerňovacích a

				koordinačných projektov.
	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba Princípov a štandardov 	2	10	<p>2 dokumenty boli dokončené (priestory cyklochodníkov, zábradlia), 5 ďalších bolo rozpracovaných (zeleň a infraštruktúra, hierarchizácia zelene, električky, balíkoboxy, kvetináče).</p> <p>Kapacity pôvodne vyčlenené na tvorbu Princípov a štandardov boli v priebehu roka preskupené na projekty plánu opráv a usmerňovacích a koordinačných projektov.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Usmerňovacie a koordinačné projekty k riešeniu konkrétnych verejných priestorov drobnej mierky (dlažba, zeleň, mobiliár...) - pripomienkovanie (SD, SSN, SV a.i) 	14	5	<p>Kapacity pôvodne vyčlenené na tvorbu Princípov a štandardov boli v priebehu roka preskupené na projekty plánu opráv a usmerňovacích a koordinačných projektov.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Usmerňovacie a koordinačné projekty k riešeniu konkrétnych verejných priestorov veľkej mierky (priestorové usporiadanie ulice a pod.) - pripomienkovanie (SD, SV a.i) 	12	2	<p>Kapacity pôvodne vyčlenené na tvorbu Princípov a štandardov boli v priebehu roka preskupené na projekty</p>

				plánu opráv a usmerňovacích a koordinačných projektov.
	• Vyhlásenie architektonických súťaží	2	6 (+3 externých zdrojov)	2
	• Príprava podmienok/zadaní pre vyhlásenie architektonických súťaží	2	7	2
Strategický plán – BA2030	• Podiel výdavkov programového rozpočtu, ktorý je priradený k strategickým cieľom PHSR prostredníctvom akčného plánu – akčný plán pre roky 2024-26 v príprave • (v percentoch)	100	100	Akčný plán sa predloží na rokovanie MsZ v 2Q 2024.

ÚT VA R	Cieľ'	Ukazovateľ'	Cieľo vá hodn ota	Hodnota	BA2030
SÚ P	ÚZEMNÝ ROZVOJ MESTA - Tvorba pravidel pre územný rozvoj mesta, urbanistických štúdií a priestorových údajov - územný plán hlavného mesta SR Bratislavu, územnoplánovacie podklady a územnoplánovacia dokumentácia, konzultácie k	Počet spracovaných a/alebo pripravovaných ZaD: 4 plus metodické zmeny (Bory, Lido, Nájomné bývanie, Podunajsko-Vrakunká radiála)	4	4 (spracovávané externe s podporou MIB-u)	Mesto Bratislava efektívne využíva svoje územie a rozvíja sociálne, ekonomicky a environmentálne kompaktné a zmiešané obytné prostredia. Mesto sa rozvíja dovnútra najmä vďaka územnej recyklácii (brownfieldy). Mesto Bratislava využíva moderné
		Počet schválených ZaD (ZaD 08, ZaD 09)	2	1 (ZaD 08)	

	zadaniam a k územnoplánovacím podkladom	Počet spracovaných, pripravovaných a aktualizovaných územnoplánovacích a ostatných podkladov (urbanistická štúdia, generel, atď.): UŠ Pribinová - Zimný prístav, UŠ Mlynské nivy, Koncepcia využitia brownfieldov, Ekoindex, Generel Záhradkárskej a chatových osád, generel školstva, generel športu, generel bývania, Demografická prognóza, Prognóza životného prostredia, Prognóza lokálnej ekonomiky, Analýza hustoty a analýza susedstiev a štvrtí	12	9	<i>nástroje územného a mestského rozvoja. (Špecifický cieľ 16)</i> <i>Mesto Bratislava chráni a rozvíja svoje urbánne štruktúry a obraz mesta. (Špecifický cieľ 23)</i>
SES	ARCHITEKTONICKÉ SÚŤAŽE - Priprava a konzultácie architektonických súťaží a riešení hlavného mesta SR Bratislavu a na území mesta, vypracúvanie podkladov a podmienok, ich vyhlasovanie a organizačné zabezpečenie	Počet vyhlásených súťaží/ verejných obstarávaní: MAG - Sad Janka Kráľa, externý partner - Najvyšší súd, UEŠ hlavna stanica, areál a budovy Ústavu pamäti národa	4	Vyhľásnené a ukončené 2 (Sad Janka Kráľa a areál a budovy Ústavu pamäti národa, V rozpracovaní 2 (Najvyšší súd, UEŠ hlavna stanica)	<i>Mesto Bratislava disponuje kvalitnými a koncepcne navrhnutými verejnými priestormi s vysokou dostupnosťou prvkov drobnej mestskej architektúry.</i> <i>Bratislava znížila investičný dlh vo verejnom priestore na minimum a pravidelne investuje do jeho zvelaďovania. (Špecifický cieľ 24)</i>
		Počet komplexne zastrešených architektonických riešení, najmä formou architektonickej súťaže: MAG: zariadenie pre seniorov Karlova Ves, nové Reuse centrum pre OLO, obytný súbor, externý partner - UEŠ Filiálka	4	Zastrešenie 2 projektov, MAG: zariadenie pre seniorov Karlova Ves, a UEŠ Filiálka	

	PARTICIPÁCIA VEREJNOSTI - Zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík, zámerov, projektov a procesov súvisiacich	Podiel mestských projektov tvorených participatívnym spôsobom, ktoré spĺňajú určené kritériá: (a) zásadná zmena účelu využitia (napr. nevyužívaná plocha získa pobytovú funkciu) alebo b) rozpočet nad 1.mil eur, alebo c) dopad na min. 300 bytových jednotiek)	N/A (ukazovateľ zatiaľ nie je vyhodnocovaný)	Mesto Bratislava zapája obyvateľky a obyvateľov do aktivít a tvorby projektov s cieľom prehľbovať dôveru a budovať vzťah medzi mestom a jeho populáciou. (Špecifický cieľ 12)	
SM	SP s rozvojom mesta, systematizácia vedomostí o participatívnom plánovaní a ich zavádzanie do plánovacej praxe	Počet projektov, verejných politík a procesov súvisiacich s rozvojom mesta, do ktorých bola zapojená odborná či široká verejnosť	13	Mesto Bratislava podporuje zapájanie detí a mladých do tvorby projektov a politík mesta, a tak zohľadňuje ich postavenie a záujmy v meste a v spoločnosti. (Špecifický cieľ 14)	
		Počet zapojených aktérov do tvorby projektov, verejných politík a procesov súvisiacich s rozvojom mesta	10,00 0	18835	
		Počet zapojených detí a mladých do tvorby mesta (Mesto pre deti)	5000	11789	
ST MP	TVORBA MESTSKÝCH PRIESTOROV - Komplexný proces manažmentu architektonických projektov mesta - výskum, tvorba koncepcíí a overovacích štúdií, príprava podkladov pre architektonickú súťaž, koordinácia pri realizácii a konzultácie	Projektová dokumentácia – spolupráca s externými dodávateľmi z „Malej rámcovej zmluvy“ alebo „Veľkej rámcovej zmluvy“. Pripravujeme podklady, zadania, konzultujeme a usmerňujeme celý proces vzniku PD.	16	19	Mesto Bratislava disponuje kvalitnými a koncepcne navrhnutými verejnými priestormi s vysokou dostupnosťou prvkov drobnej mestskej architektúry. Bratislava znížila investičný dlh vo verejnem priestore

	Počet projektov vypracovaných sekciou STMP – interná príprava, tvorba a koordinácia s inými profesiami, vrátane zabezpečovania inžinieringu	2	2	<i>na minimum a pravidelne investuje do jeho zveľaďovania. (Špecifický cieľ 24)</i>
	Autorský dozor - počet vykonaných dozorov.	5	2 (autorský dozor bol vykonávaný aj na všetkých projektoch dláždenia ulíc)	<i>Mesto Bratislava podporuje zapájanie detí a mladých do tvorby projektov a politík mesta, a tak zohľadňuje ich postavenie a záujmy v meste a v spoločnosti. (Špecifický cieľ 14)</i>
	Počet aktivít v rámci projektu Mesto detí: príprava projektu, povoľovanie, pomoc pri obstarávaní a dohľad pri realizácii	10	7	
SVP	KVALITNÝ VEREJNÝ PRIESTOR - Nastavovanie štandardov, tvorba princípov a zásad pre kvalitné a koncepcné navrhnuté verejné priestory, koordinácia projektov k riešeniu konkrétnych verejných priestorov (tvorba, obnova)	Počet nových manuálov - Princípy a štandardy	7	2 dokumenty boli dokončené (priestory cyklochodníkov, zábradlia), 5 ďalších bolo rozpracovaných (zeleň a infraštruktúra, hierarchizácia zelene, električky, balíkoboxy, kvetináče). Kapacity pôvodne vyčlenené na tvorbu Princípov a štandardov boli v priebehu roka preskupené na projekty plánu

			opráv a usmerňovacích a koordinačných projektov.	
Počet usmerňovacích a koordinačných projektov k riešeniu konkrétnych verejných priestorov drobnej mierky (priestorové usporiadanie ulice a pod.)	8	14	<p><i>Mesto Bratislava disponuje kvalitnými a koncepcne navrhnutými verejnými priestormi s vysokou dostupnosťou prvkov drobnej mestskej architektúry. Bratislava znížila investičný dlh vo verejnom priestore na minimum a pravidelne investuje do jeho zveľaďovania. (Špecifický cieľ 24)</i></p>	
Počet usmerňovacích a koordinačných projektov k riešeniu konkrétnych verejných priestorov veľkej mierky (priestorové usporiadanie ulice a pod.)	2	9		
Počet urbanisticko-architektonických štúdií: verejný priestor - Zóna Mlynské Nivy	1	1		

OMS	INTEGROVANÉ STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE - Aktualizácia a evaluácia strategického plánu Bratislava 2030, integrácia stratégie a mestských koncepcíi s projektovými riadením a programovým rozpočtovaním, metodické usmerňovanie a tvorba analýz <i>Pozn.: tento cieľ vykonáva od októbra 2023 magistrát hlavného mesta SR.</i>	Počet akčných plánov k implementácii celomestskej stratégie Bratislava 2030	2	1 pripravený akčný plán (na schválenie na MsZ 1-2Q 2024)	<p><i>Mesto Bratislava realizuje svoju víziu v jednotlivých oblastiach cez identifikované strategické projekty, ktoré sú riadne prioritované a ich inicializácia a realizácia prebieha v súlade s projektovými štandardami a za dodržania stanovených cieľov, harmonogramu a rozpočtu.</i> <i>(Špecifický cieľ 52)</i></p>
				1	
		Počet metodík k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju mestskej časti / Počet stratégíi mestských častí vytvorených v nadväznosti na celomestský rozvoj a celomestské rózvojové dokumenty	1, 2	0, 1	
		Metodika prepojenia strategického riadenia s projektovými riadením a programovým rozpočtovaním	1	0	
		Počet nových mestských koncepcíi koordinovaných MIB	1	0 (2 v rozpracovaní)	

Hlavným cieľom MIB pre rok 2023 bolo stabilizovať a zo optimalizovať interakciu medzi MIB, magistrátom a ostatnými mestskými organizáciami v stavebno-architektonickej oblasti a procesy vo vnútri MIB za účelom dodávania kvalitných výstupov zadávateľovi – magistrátu – zo strany MIB. Postupne sa pracuje na stanovených úlohách pre naplnenie cieľa, akými sú:

- dosiahnuť potrebnú kapacitu organizácie, čo MIB dosiahne stabilizovaním aktuálneho stavu vysokokvalifikovaných zamestnancov,
- plniť strategické úlohy tvorby zmien územného plánu a tvorby nového územného plánu mesta, prípadne aj v iných oblastiach mestských politík,
- dokončiť a analyticky podporovať implementáciu PHRSR-BA2030 do štruktúry projektového riadenia a plánovania v napojení na programový rozpočet mesta,
- v rámci analytickej činnosti pokračovať v produkcií analytických výstupov a štúdií, tak pre strategické plánovanie ako aj územné plánovanie,
- zvýšiť príjmy z externého prostredia,
- pokračovať v tvorbe koncepcie rozvoja a tvorby verejného priestoru, vrátane koncepcie umiestňovania vonkajšej reklamy na území mesta a realizácie pilotných projektov v meste,
- na základe manuálu participácie vykonávať vhodnú participáciu pri realizácii súťaží či zadaní v oblasti verejného priestoru, vrátane parkovacích domov, a objektov a participáciu vybraných mestských politík,
- zvyšovať kvalitu verejného priestoru a mestských objektov aj prostredníctvom realizácie architektonických súťaží a zadávaním vypracovaní architektom (štúdiám) z rámcových zmlúv,
- v komunikačnej oblasti otvárať témy rozvoja verejného priestoru, presadzovania verejného záujmu pri územnom rozvoji mesta na celom území mesta,
- vo verejnem priestore podporovať a zohľadňovať zraniteľné skupiny, skupiny so špecifickými potrebami či tzv. neviditeľné skupiny.

Prehľad čerpania rozpočtu k 31. 12. 2023

Bežné výdavky 640

Rozpočet pre rok 2023 pre rozpočtovú položku 640 – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania rozpočet z príspevku HLBA – 1 992 604,-EUR, pričom k 31. 12. 2023 sa použilo 1 767 941,14 EUR z príspevku HLBA a 357 398,42 EUR z iných vlastných príjmov MIB. Pre rok 2023 bol rozpočet pre rozpočtovú položku 640 – príspevok na ostatné prevádzkové náklady a arch. súťaže 265 700 EUR z príspevku HLBA a z iných tržieb a výnosov 689 818,41 EUR, pričom k 31. 12. 2023 bolo použitých 265 700 EUR z príspevku HLBA a 689 818,41 EUR z iných tržieb a výnosov MIB.

Kapitálové výdavky 720

Kapitálové výdavky – architektonické súťaže návrhov (720) Tabuľka č. 1 prehľad kapitálových výdavkov na architektonické súťaže

Porodo vé číslo	Účelové určenie (názov ukazovateľa)	Upravený rozpočet finančných prostriedkov z rozpočtu mesta	Objem spotrebovaných/vyú čtovaných finančných prostriedkov z rozpočtu mesta
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
<i>Projekt/aktivita/účelový transfer, v členení:</i>			
1.	ID875 - Pláto Staromestská (71)	21 600	0
2.	ID875 - Pláto Staromestská (52)	60 000	21 380
3.	ID597 - Revitalizácia Sadu Janka Kráľa	64 750	64 749,95
4.	ID597 - Revitalizácia Sadu Janka Kráľa	35 250	21 750
4.	ID1348 - Prípravné práce na výstavbu nájomných bytov (52)	10 000	0
5.	ID1502 - Hlavná železničná stanica: veľká obnova (52)	5 000	0
6.	ID2008 – Pocta predstaviteľkám Živeny (pamätník)	0	0
7.	ID134 - Zóna Zochová (52)	55 000	1 080
8.	ID134 - Zóna Zochová (71)	20 000	0
9.	ID1 - Areál Bazová (71)	15 000	13 112,80
10.	ID1 - Areál Bazová (52)	43 259	43 259

11.	<i>ID9912 - Rámcové zmluvy pre architektúru a projektové dokumentácie (52)</i>	562 201	562 200,77
12.	<i>ID9912 - Rámcové zmluvy pre architektúru a projektové dokumentácie (43)</i>	30 000	30 000
13.	<i>ID9912 - Rámcové zmluvy pre architektúru a projektové dokumentácie (71)</i>	284 086	0
	CELKOM:	1 206 146	757 532,52

Záverečná anotácia

Metropolitný inštitút Bratislavu má počas najbližších rokov pred sebou tvorbu a aktualizáciu významných dokumentov v oblasti územného plánovania.

Územné plánovanie je kľúčové pre dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja. Víziou Bratislavu je podľa strategického dokumentu Bratislava 2030, aby Bratislava bola zdravá a živá metropola s mierkou primeranou človeku. Rozvíja sa ako mesto krátkych vzdialenosí do viacerých centier, kde sú služby, občianska vybavenosť a kultúra dostupné v rámci jednotlivých mestských štvrtí a susedstiev. Mesto sa správa zodpovedne k prírodným zdrojom. Ponúka kvalitný verejný priestor, rozmanitú kultúru a dostupné možnosti pre pohyb, rekreáciu či zdravý životný štýl. Strategický dokument Bratislava 2030 reflektuje Agendu 2030 a má ambíciu nastaviť stratégii mesta tak, aby pomáhala dosahovať všetkých 17 globálnych cieľov udržateľného rozvoja.

Už teraz prebieha tvorba a aktualizácia podkladových územnoplánovacích dokumentov. V priebehu roka 2022 začali práce na **Mestskej urbanistickej štúdií Mlynské nivy**, ktorej hlavná časť pokračovala v roku 2023 za intenzívneho dialógu s developermi pôsobiacimi v zóne.

Tvorba Mestskej urbanistickej štúdie Mlynské nivy v gescii MIB vyplynula zo spoločnej koordinácie sa so Sekciou nájomného bývania pri Výzve na predkladanie žiadostí o zmenu územného plánu za účelom zvýšenia dostupnosti bývania. Cieľom výzvy je zvýšenie dostupnosti bývania prostredníctvom výstavby nových bytových domov obsahujúcich aj mestské nájomné bývanie. Ide o lokality, kde to aktuálne územný plán povoľuje v menšom rozsahu, no po zmene funkčného využitia, by bolo možné zastavať dané územia vhodnejšie. **To, či lokality spĺňajú predpoklady na zmenu územného plánu v prospech verejného záujmu, preveria urbanistické štúdie.**

Vzhľadom na vysoký počet žiadostí týkajúcich sa Ružinova – zóny Mlynské Nivy (16 predložených žiadostí od rôznych majiteľov pozemkov) bude pre toto územie pripravená urbanistická štúdia, ktorú pripraví Metropolitný inštitút Bratislavu. Pôjde tak o prvú mestskú urbanistickú štúdiu, ktorá bude koordinovať záujmy vlastníkov pozemkov a verejný záujem obyvateľov.

Mesto má dlhodobý zámer transformovať územia brownfieldov na princípoch udržateľného mesta na nové potrebné funkcie. Jednou z nich je bývanie, ktorého je v Bratislave nedostatok.

Z množstva žiadostí vyplýva, že lokalita Mlynské nivy má po funkčných zmenách vysoký potenciál na premenu z pôvodne industriálnej zóny na kompaktnú, modernú mestskú štvrt, s dobrou občianskou vybavenosťou, napojením na električkovú trať v priamom kontakte s centrom mesta.

Úloha MIB pri tvorbe štúdie je tiež zlaďovanie záujmov žiadateľov, verejného záujmu a zároveň koordinácia širších súvislostí v území, čo sa dá dosiahnuť jedine v spolupráci s dotknutými subjektmi a mestskou časťou Ružinov.

Významnou súčasťou podkladových materiálov pri tvorbe MUŠ Mlynské Nivy tvoria ekonomicko-finančné analýzy, demografická prognóza, dopravné modely a prieskumy a ďalšie, vďaka ktorým je možné presnejšie zanalyzovať potreby a potenciál územia.

Územia brownfieldov, najmä vo vnútornom meste, sú vnímané ako územia vhodné pre rozvoj, a premenu nevyužívaných území na princípe kompaktného mesta, s dostupným bývaním a dobrou občianskou vybavenosťou.

V hodnotenom období sa uskutočnili všetky kolá rokovaní o budúcom využití územia a výsledkom je dohoda s 8 developermi na 14 lokalitách v rámci riešeného územia. Na základe týchto dohôd bol vypracovaný návrh urbanistickej štúdie, ktorý bol predložený na prerokovanie v októbri 2023. Aktuálne prebieha vyhodnocovanie prípmienok a následne bude spracovaný čistopis urbanistickej štúdie. Práce na MUŠ Mlynské Nivy vykonáva MIB aj na základe príspevku od zúčastnených developerov.

Súčasťou práce sekcie na výzve na zmenu územného plánu v prospech nájomného bývania bola aj odborná koordinácia a spolupráca na príprave podmienok pre zadania pre ďalších 67 lokalít výzvy.

Začiatkom roka 2023 bola zverejnená aktualizácia UŠ Brownfieldy, na ktorú nadväzuje spracovanie koncepcie využitia brownfieldov. Dokument sa bude zaoberať prípravou stratégie a odporúčaním pre nastavovanie politík mesta pri transformácii lokalít mesta identifikovaných ako brownfieldy.

Spomedzi kľúčových podkladových materiálov pre Územný plán mesta sa pracuje na tzv. Územnej prognóze (celý názov územná štúdia s prognóznym zameraním s názvom - **Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia – scenáre rozvoja hlavného mesta SR Bratislavu do r. 2050**). Spracovávaná je v dvoch častiach: Demografická analýza a prognóza, ktorej cieľom je získanie obrazu o predpokladanom populačnom vývoji do roku 2050. Časť sociálno-ekonomickego-geografické súvislosti a dopady prognózy reaguje na výstupy demografickej prognózy a odhaduje jej dopady v oblastiach: ekonomika, dochádzka, mobilita, sociálna infraštruktúra, trh práce a bývanie.

Prognóza - Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia – scenáre rozvoja hlavného mesta SR Bratislavu do r. 2050 je momentálne dopracovaná odborným kolektívom spracovateľov a zrecenzovaná. V nasledujúcom období bude materiál dátovo dopracovaný na základe požiadaviek mesta a pripravovaný na publikovanie podľa jednotlivých tém ako jeden z kľúčových podkladov pre spracovanie nového metropolitného územného plánu.

V roku 2023 tiež pokračovali práce na spracovaní generelov školstva, športu a bývania. Dokumenty sú v rôznom štádiu rozpracovania podľa dostupnosti jednotlivých dát potrebných pre spracovanie. V rámci procesu prípravy prebehli viaceré iniciatívy ako zabezpečiť lepšiu dostupnosť dát na štátnej, alebo aj mestskej úrovni. Sekcia aktívne pracuje na modeli a systematizácii zberu dát pre tieto dokumenty.

V súvislosti so Zmenami a doplnkami 08 bol po prerokovaní sekciou vyhotovený čistopis a prebehlo schválenie materiálu MsZ. Vo veci Zmien a doplnkov 09 momentálne stále prebieha vyhodnotenie pripomienok z prerokovania. Ohľadom Zmien a doplnkov Lido prebiehala vecná a technická koordinácia pri pilotnom spracovaní zmien a doplnkov externým spracovateľom.

Sekcia územného plánovania Spracúva Prognózu životného prostredia, ktorá je vo vysokom štádiu rozpracovania a na jeseň 2023 bola predložená na spracovanie recenzných posudkov. Následný proces bude prebiehať podobne ako pri prognóze 1.

V priebehu roka 2023 rovnako pokračovali práce na Ekoindexe. Ekoindex (Ekoi) je nástroj, ktorý bude stanovovať nielen kvantitu vegetačných plôch, ale aj jej kvalitu s cieľom zvýšenia adaptačno-mitigačnej kapacity mesta, udržateľný vodný manažment a podporu biodiverzity. V kontexte rozvoja hlavného mesta Ekoi je základom pre systematický a efektívny návrh funkčnej zeleno-modrej infraštruktúry mesta. Momentálne sa vývoj Ekoi nachádza v kľúčovej fáze, teda fáze testovania na konkrétnych investičných zámeroch, ako aj pri spracovaní mestskej urbanistickej štúdie. Zároveň bol tento inovačný regulačný nástroj prezentovaný aj tvorcom novej legislatívy v oblasti územného plánovania s pozitívnym ohlasom a bol zapracovaný do vyhlášky stavebného zákona pre územné plánovanie. V súčasnosti prebieha spolupráca pri tvorbe metodiky k spomenutej vyhláške.

Sekcia územného plánovania pokračovala v koordinácii spracovanie mestských lokalít LIDO, BORY a ďalších lokalít vyplývajúcich z výzvy zmien územného plánu v prospech nájomného bývania. Rovnako ako poskytla stanoviská a analytickú činnosť k viacerým zonálnym dokumentáciám a koncepcným materiálom.

Rok 2023 sa tiež niesol v znamení prípravy novej legislatívy v súvislosti s novým stavebným zákonom. Hlavné mesto sa aj cez zástupcov sekcie územného plánovania aktívne podieľalo pri príprave vyhlášky a následne metodiky pre územné plánovanie, s ohľadom pre zabezpečenie najlepších východísk pre spracovanie nového územného plánu mesta Bratislavu.

V súvislosti s projektom Bratislavského Dunajského parku, ktorého štúdiu MIB vytvoril a zverejnili v roku 2022, prebiehajú rokovania s Ministerstvom životného prostredia a ďalšími aktermi ohľadom ďalšej spolupráce na realizácii projektu práve na podklade štúdie z dielne MIB, nadväzujúcej na občiansku iniciatívu BDP.

V decembri 2022 sa podpisom zmluvy oficiálne začala spolupráca s Najvyšším súdom SR, rozbehli sa prípravné kroky pred architektonickou súťažou na **budovu Najvyššieho súdu na Župnom námestí**. Posledné roky je budova prázdna pre svoj zlý technický stav a náročný energetický prevádzkový režim. MIB zhodnotil aktuálny stav budovy a potreby inštitúcie v podobe štúdie uskutočniteľnosti, a v roku 2024 nastaví a zrealizuje architektonickú súťaž. Súťaž má priniesť rekonštrukciu budovy podľa

aktuálnych potrieb súdu. Ide o externú zákazku, ktorá pre MIB predstavuje príjem. V danom projekte sa vykonala štúdia uskutočniteľnosti, ktorá bola posudzovaná UHP.

Intenzívne prebiehajú prípravy na urbanisticko-ekonomickú štúdiu pred vyhlásením súťaže na **bratislavskú Hlavnú stanicu**. O tom, aký model bude zvolený, sa rozhodne po získaní odborných finančných, dopravných a mnohých ďalších posúdení. V súvislosti s Filiálkou pokračujeme v prácach prostredníctvom riadiaceho výboru.

Riešila sa aj prvá časť koncepcie **Sadu Janka Kráľa**. Súťaž na zhotoviteľa štúdie vyhral tím so skúsenosťami s obnovou veľkých parkov na Slovensku aj v Česku. Odborná porota udelila prvé miesto kolektívu zloženému z krajinnej architekty Magdaleny Horňákovej z ateliéru DUMA, architekta Zdeňka Sendlera a architekty Lucie Radilovej. Budúca výzia má zohľadňovať adaptáciu na klimatickú zmenu, bezbariérovosť, koncepčný rozvoj zelene či lepšie zapojenie rieky do života ľudí v meste. Príprava štúdie za prítomnosti Vodohospodárskeho podniku, Krajského pamiatkového úradu, ekológov, krajinných architektov, dopravných inžinierov a obyvateľov Bratislavu prebiehala od leta a bude prebiehať po celý nasledujúci rok.

Taktiež sme sa zaobrali prípravou súťažných podmienok a zadania pre **súťaž budovy Ústavu pamäti národa**, ktorá bola vyhlásená v prvom polroku a výsledky sme sa dozvedeli v septembri. Po ukončení súťaže pracujeme nadalej na príprave priameho rokovacieho konania a príprave zadania pre dopracovanie architektonickej štúdie.

Práce pokračujú aj na **projekte sociálneho zariadenia pre seniorov**. Projekt je vo fáze územného rozhodnutia.

MIB spolu s hlavným mestom posledné tri roky venujú svoje kapacity do verejných priestorov, do ktorých sa roky neinvestovalo, od minulého roka sú tieto obnovy zastrešené v **Programe obnovy verejných priestorov Živého miesta**. Aktuálne je navrhnutých, rozpracovaných alebo dokončených viac ako šesťdesiat projektov na obnovu frekventovaných mestských priestorov rôzneho rozsahu. V roku 2020 spolupracovali s MIB a mestom architekti z „Malej rámcovej dohody“. V roku 2021 bola uzavorené „Veľká“ rámcová dohoda na služby architektov a projektantov číslo I., z ktorej dobieha príprava 16 projektových dokumentácií. Tie budú dokončené a vyexpedované do konca roka 2023. V roku 2022 bola uzavorená „Veľká“ rámcová dohoda na služby architektov a projektantov číslo II., z ktorej dobieha príprava 4 projektových dokumentácií. Tie budú dokončené a vyexpedované začiatkom roka 2024.

V Programe obnovy verejných priestorov Živého miesta Sekcia mestských priestorov pracuje spolu s ďalšími kolegami z MIB aj na príprave metodiky výberu a posudzovaniu lokalít, ktoré je potrebné revitalizovať.

V priebehu roka 2023 boli dokončené nasledovné projekty:

V Mestských lesoch to je rekonštrukcia objektu bufetu na Železnej Studničke, altán v bývalých Muničných skladoch na Peknej ceste.

Dokončené boli revitalizácie priestorov: Motýlia lúka v Dúbravke, úprava priestoru na Mierovej ulici, Vnútroblok Poľská - Justičná, 1. etapa revitalizácie Námestia Slobody.

Boli začaté realizačné práce na: Revitalizácia parčíku na Legionárskej ulici, parčíku na Dunajskej ulici v Starom Meste a priestoru na Kazanskej ulici vo Vrakuni.

Pred dokončením je objekt bývalého nočného salónu v Sade Janka Kráľa.

11 Projektov z Veľkej rámcovej dohody číslo II., ktoré sú vo finálnej fáze, získalo refinancovanie z grantu IROP patria sem Vozovňa Krasňany, Dom služieb, Odborárske námestie, Kazanská, Mudrochova, Okolie jazera Rohlík, Parčík pred hasičskou stanicou, Dulovo namestie, Vinice, VP Katariny Bruderovej, Alej Vrančovičova. Splnením všetkých podmienok môže MIB získať schválený nenávratný finančný príspevok vo výške 384 235,40.- €, ktorým sa refundujú prostriedky vynaložené hlavným mestom.

V roku 2023 sekcia nadálej pracovala na rozrobených komplexných projektoch, medzi ktoré patria kúpele Grössling, Plató Staromestská a areál Bazova.

Okrem prípravy projektov sa podieľame aj v tomto roku na inžinierskej činnosti: získanie stavebných povolení a ohľásení drobných stavieb, kolaudácia dokončených priestorov.

Od roku 2022 Sekcia verejných priestorov časť kapacít smeruje do prípravy konkrétnych projektových dokumentácií pri projektoch hlavného mesta, kde je možnosť uplatniť navrhnuté princípy z pripravených princípov a štandardov. Deje sa tak pretavenie koncepcívnych pravidiel do praxe a MIB pomáha usmerniť projektové práce, aby boli koncepcívne pravidlá správne dodržiavané. MIB tak intenzívne spolupracuje na aktuálne obnovovaných uliciach mesta pri obnovovaní chodníkov a ich priestorového usporiadania, výmene MHD zastávok alebo verejného osvetlenia.

V priebehu prvého polroka 2023 vypracovala Sekcia verejných priestorov **7 usmerňovacích a koordinačných posudkov k riešeniu konkrétnych verejných priestorov drobnej mierky** (Vajanského nábrežie, Harmincova, Otočisko ŽS Nové Mesto, Mlynské Nivy, Panónska Cesta, Vydrica, Pešia Lávka na Jurigovom Námestí), pri ktorých sa koordinovala napríklad dlažba, zeleň či mobiliár. V druhom polroku vypracovala sekcia taktiež **7 usmerňovacích a koordinačných posudkov** (Búdková cesta, Kooperatíva, Krásna ulica, križovatka Riazanská / Jarošova, Grössling, Kino Zora predpolie, Páričkova /Zwirn/. Za rok 2023 ide spolu o 14 posudkov menšej mierky a 7 posudkov väčšej mierky – PAAS zón Pokrok a Štrkovec, nová cyklotrasa - Karadžičová - Dostojevského a Trnavská cesta, rekonštrukcia trolejového vedenia s meniarňou na Trenčianskej ulici, rekonštrukcia Vajnorskej radiály a štúdia Živého námestia.

Za druhý polrok bol odovzdaný realizačný projekt financovaný súkromným investorom na výmenu povrchu chodníka na križovatke Šancová x Žabotova, bola ukončená výmena povrchu chodníka na Námestí Slobody, bol realizovaný vyvýšený prah na Ul. 29. augusta, bola ukončená prvá časť výmeny povrchu chodníka na Ul. 29. augusta v úseku Poľná - Cintorínska. Ešte v prvom polroku bola dokončená výmena povrchu chodníka s osadením vyvýšeného prahu na ulici Lediny v MČ Lamač. V rámci projektu Mesto pre deti naprojektovala Sekcia verejných priestorov priebežné chodníky a taktický urbanizmus

na školských uliciach – Tbiliská, Za Kasárnou, Budatínska, Drieňova, Herlianska. Okrem toho sa Sekcia Verejných priestorov vyjadrovala resp. pripomienkovala projekty cyklochodníkov, parkovacích miest (PAAS) a projekty umiestňovania zastávok MHD. Poskytovala tiež vyjadrenia k vecným bremenám a zaujatiám verejných priestorov. Spomenuté posudky sa týkajú projektov, ktoré zastrešuje mesto, mestská časť alebo súkromný sektor a MIB bol súčasťou pracovnej skupiny, aby okrem iného usmerňoval projektantov z hľadiska koncepčnosti riešení.

Sekcia verejných priestorov je aktívou súčasťou pracovnej skupiny k rekonštrukcii a modernizácii električkových tratí. V prvom aj druhom polroku aktívne pripomienkovala a usmerňovala projektantov pri príprave DsP pre Ružinovskú radiálu a DÚR pre pripravovaný projekt novej električkovej trate Pribinová - Košická. Sekcia je súčasťou pracovnej skupiny na prípravu dopravnej urbanistickej štúdie na novú električkovú trať - Podunajsko Biskupická radiála. Práce pokračujú aj na malých dopravných projektoch.

Viacerí MIB zamestnanci v rámci svojich odborných kapacít spolupracujú pri prednáškach, konzultáciách alebo v hodnotiacich komisiách študentských prác Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave. Zamestnanectvo sa tiež aktívne zúčastňuje na rôznych odborných konferenciách, seminároch a debatách v úlohe prednášajúcich a diskutujúcich.

Sekcia verejných priestorov je súčasťou pracovných skupín a komisií na umiestňovanie stípkov vo verejnem priestore, na umiestňovanie diel vo verejnem priestore a na udeľovanie dotácií pre kontajnerové stojiská. Sekcia verejných priestorov v prvom polroku 2023 pripomienkovala pripravovanú vyhlášku pre požiadavky na bezbariérové navrhovanie a užívanie stavieb.

V prvom polroku 2023 pribudli dva významné princípy: PaŠ priestorov cyklotrás a PaŠ zábradlí. V rozpracovaní sú PaŠ električkových tratí, PaŠ technickej infraštruktúry, Hierarchizácia zelene a pracuje sa na dokumente Zonácia BA. V prvom polroku boli takisto rozpracované usmerňovacie dokumenty menšieho rozsahu k umiestňovaniu balíkoboxov a k dizajnu veľkoformátových kvetináčov. V rámci Princípov a Štandardov bol navrhnutý aj prototypovaný nový dizajn zábradlí, veľkokapacitných kvetináčov, nový dizajn opláštenia zberných nádob na oleje bol pripomienkovaný a usmerňovaný.

V rámci všetkých svojich činností MIB hľadá externé finančie mimo rozpočtové zdroje mesta. V roku 2022 sme získali externé zdroje na projekt Mesto pre deti, v rámci partnerstva s organizáciou UNICEF, Detským fondom Organizácie Spojených národov. MIB tiež získal zákazky v rámci svojej expertízy od viacerých subjektov, z ktorých najvýznamnejší je Najvyšší súd SR a spolupráca na prípravných krokoch pred architektonickou súťažou na budovu Najvyššieho súdu. Pokračovali projekty financované z externých zdrojov.

Spolupráca na projekte Mesto pre deti medzi Sekciou tvorby mestských priestorov a Sekciou mestských štúdií a participácie pokračovala v druhom polroku roku 2023 v nadväznosti na pilot z roku 2022 zo ZŠ Tbiliská v mestskej časti Rača. Projekt sa vďaka finančnému partnerstvu s organizáciou UNICEF rozšíril na ďalších 10 základných škôl v Bratislave v šiestich mestských častiach. Ide o základné školy v Starom Meste, Novom Meste, Ružinove, Lamači, Petržalke a Podunajských Biskupiciach.

Základné školy pre spoluprácu boli vyberané na základe balíka širokospektrálnych kritérií, medzi ktoré patrila veľkosť školy, dopravná situácia, kvalita verejných priestranstiev v okolí školy, ale aj počet detí s neslovenským pôvodom.

Na základe toho boli identifikované školy, ktoré po vzájomnom odsúhlasení zo strany škôl a ich zriaďovateľov vstúpili pre tento rok do projektu.

Ide o základné školy:

ZŠ Vazovova, Staré Mesto
ZŠ Mudroňova, Staré Mesto
ZŠ Nevädzová, Ružinov
ZŠ Pavla Marceľyho, Drieňová, Ružinov
ZŠ Biskupická, Podunajské Biskupice
ZŠ Riazanská, Nové Mesto
ZŠ a MŠ Za kasárnou, Nové Mesto
ZŠ Malokarpatské námestie, Lamač
ZŠ Budatínska, Petržalka
ZŠ Černyševského, Petržalka

Sekcia mestských štúdií a participácie zrealizovala alebo stále realizuje participatívny proces, do ktorého sú zapojení všetci relevantní aktéri. Vďaka použitiu rôznych metód tak do projektu postupne vstupujú deti, ich rodičia, učitelia na príslušných školách ale aj komunita bývajúci v okolí základných škôl. V rámci zvyšovania levelu inkluzívnosti do projektu SMSP zapája aj ľudí so špecifickými potrebami pohybu. Komunikácia v rámci projektu je vzhľadom na vybrané školy zabezpečená okrem slovenčiny aj v ukrajинčine a čiastočne v angličtine. Aj týmito aktivitami sa MIB snaží znižovať prah pre možnosť zapojenia do projektov.

V prvom polroku na jednotlivých školách prebehlo predstavenie projektu Rade rodičov, ako aj informovanie všetkých rodičov prostredníctvom elektronickej komunikácie.

V prvom roku boli s deťmi na každej zo škôl realizované vnímané vychádzky (dovedna 30, 3 na každej z 10 škôl), ktorých cieľom bolo spoločne s deťmi zmapovať kvalitu verejného priestoru v okolí školy. Na túto aktivitu bola naviazaná aj ďalšia aktivita práce s mapovým podkladom.

Deti boli zapojené aj prostredníctvom dní na škole, kedy sa aj ostatní žiaci a žiačky škôl mohli vyjadrovať k budúcej podobe priestoru v okolí školy. Zároveň sme takýmto spôsobom získavali spätnú väzbu na pripravované festivaly Ulica na hranie.

SMSP spoločne s partnerom BKIS v priebehu prvého polroka zorganizovala 5 takýchto susedských celodenných festivalov v lokalitách Za kasárnou, Mudroňova, Drieňová Černyševského, Riazanská. Do programov jednotlivých festivalov boli zapojené aj spolupracujúce školy, ako aj komunity z okolia. Dohromady festivaly v prvom polroku navštívilo niekoľko tisíc ľudí. Tieto susedské festivaly slúžili práve aj na získavanie spätnej väzby od komunit žijúcich v okolí. V druhom polroku pokračovali ďalšie festivaly v mesiacoch august, september a október. Návštevnosť na jednotlivých festivaloch sa

pohybovala s prihliadnutím na lokalitu, veľkosť školy a aktuálne počasie medzi 400 až 1000 návštěvníkov na každú lokalitu. Všetky tieto susedské festivaly slúžili na informovanie dotknutého susedstva o možných zmenách vo verejnem priestore, ako aj na zber ďalších podnetov na problematické body v okolí. Tieto podklady sa rovnako ako ďalšie stanú súčasťou záverečného výstupu vo forme školských plánov mobility ako výstupného materiálu, ktorý identifikuje najzásadnejšie body, ktoré treba v najbližších rokoch realizovať pre vylepšenie verejného priestoru v jednotlivých susedstvách.

Rodičia a učiteľský zbor boli na jednotlivých školách zapojení prostredníctvom pre každú skupinu špecificky pripravených dotazníkových prieskumov. Návratnosť dotazníkov v prípade rodičov bola zaznamenaná medzi 50 a 85 % v závislosti od konkrétnej školy.

Analytická práca na jednotlivých lokalitách spočívala aj vo vytvorení socio-priestorových analýz a dopravného sčítania pre každú z lokalít.

V 5 lokalitách vznikli prostredníctvom taktického urbanizmu prvé zmeny vo verejnem priestore, týka sa to základných škôl Vazovova, Mudroňova, Riazanská, Budatínska a Nevädzová. Taktický urbanizmus, teda rýchla a dočasná intervencia má poukazovať na možnosti lepšieho využitia verejného priestoru v okolí škôl.

Zároveň pokračujú aj snahy o zvýšenie bezpečnosti a zvýšenie levelu inkluzívnosti verejného priestoru v okolí škôl. V júni 2023 bola v blízkosti ZŠ Nevädzová v Ružinove spustená testovacia prevádzka prvej školskej ulice v Bratislave. Ide o dopravný model, kedy na vymedzený čas nie je motorovým vozidlám umožnený vjazd do danej oblasti. V priebehu júna sa situácia v spolupráci s MČ Ružinov dôsledne mapovala. Situácia si vyžadovala pokračovanie mapovacej fázy aj v priebehu jesenných mesiacov a dočasný režim po menších úpravách pokračuje ďalej. V druhom polroku pokračuje spolupráca s MČ Ružinov a opäťovne boli zbierané dátá aj v priebehu nového školského roka 2023/2024. Pracovná skupina Mesto pre deti intenzívne komunikuje s MČ na možnostiach ďalších intervencii vo verejnem priestore, ako aj na definitívnom preiešnení situácie so školskou ulicou na Nevädzovej ulici.

V priebehu druhého polroka prebiehala intenzívna participácia so susedstvom v lokalitách Mudroňova a Vazovova, kde SMSP zrealizovala sériu stretnutí na získanie spätej väzby na testovací režim v oboch lokalitách. SMSP zároveň intenzívne situáciu monitorovala aj prostredníctvom mapovania v teréne pri dopravnom mapovaní a vyhodnocovaní efektu, ktoré jednotlivé zmeny v susedstvách spôsobili.

Okrem zabezpečenia realizácie participatívneho procesu v projekte Mesto pre deti Sekcia mestských štúdií a participácie spolupracuje s ďalšími sekciami MIB a Magistrátu hl. Mesta SR Bratislavu. Najintenzívnejšia spolupráca prebieha so Sekciou nájomného bývania, Sekciou správy nehnuteľností, Sekciou dopravy, Kanceláriou primátora ďalšími, napr. aj vo forme konzultácií. Nadálej pokračuje v gescii SMSP aj práca na projekte Atlas pobytovej kvality. V rámci druhého polroka prebiehali konzultácie aj k projektu SECAP, SMSP pomáhala realizovať aj participatívny formát workshopu pre odbornú verejnosť.

SMSP bola v priebehu druhého polroka 2023 súčasťou pilotného testovania Indexu participácie, ktorý v spolupráci s viacerými samosprávami realizuje Úrad splnomocnenca pre rozvoj občianskej

spoločnosti spolu s Centrom pre výskum etnicity a kultúry. SMSP MIB zastupuje v tomto projekte mesto Bratislava, nakoľko participatívne aktivity zastrešuje SMSP MIB práve aj pre zložky magistrátu hl. mesta SR Bratislavu. Táto intenzívna práca spočíva v nastavovaní toho, či Index funguje v pilotnej fáze správne. Jeho súčasťou bola reálizácia výskumu v rámci organizácie (MIB + MAG HMBA) o tom, ako prebieha za bežných okolností participácia na jednotlivých realizovaných projektoch. Na prelome rokov 2023 a 2024 bude výskumným tímom spracovaná záverečná správa o tomto pilotnom procese.

Zamestnanci a zamestnankyne sa zúčastnili niekoľkých odborných fór, kde predstavovali výsledky práce sekcie, ako aj celého MIBu. Pravidelne sa zúčastňujú konferencií organizovaných Úradom splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti, vedúci pracovnej skupiny Mesto pre deti sa zúčastnili webinára organizovaného Cyklokoalíciou o implementácii školských ulíc.

Činnosť SMSP je posilňovaná aj spoluprácou s viacerými univerzitami. V druhom polroku prebieha spolupráca intenzívnu formou s Katedrou ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, PRiF UK, Katedrou politológie, FiF UK a Ústavom sociálnej antropológie FSEV UK.

V oblasti mestských stratégii bol prvý polrok 2023 obdobím posunu. Kapacitne posilnené oddelenie o jedného človeka začalo pracovať so Sekciou participácie a mestských štúdií na **nastavení implementácie celomestskej stratégie Bratislava 2030** s cieľom prepojiť strategické a projektové riadenie mesta. Spustila sa príprav akčného plánu pre nasledujúce obdobie (2024-2026), ako aj integrácia stratégie a mestských koncepcíí s projektových riadením a programovým rozpočtovaním, či metodické usmerňovanie magistrátu v tejto oblasti. MIB sa tiež zapojil ako konzultant a facilitátor poskytnutím služieb a know-how do prípravy Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava - Staré Mesto 2024-2030.

MIB sa v prvom polroku venoval intenzívne vlastnému strategickému plánovaniu, nakoľko oslávil 4 roky svojej činnosti. Je to obdobie, v ktorom je organizácia stále v počiatočných rokoch formovania tímu a vytvárania si reputačného obrazu u odbornej aj širokej verejnosti, obdobie náchylné na zvažovanie vlastného smerovania, kedy je dôležité na jednej strane vytvárať podmienky na plnenie vlastnej vízie a byť pre jej dosiahnutie ďalej otvorený transformácii a optimalizácii činnosti, na strane druhej je rovnako dôležité prijímať konštruktívnu spätnú väzbu z prostredia, či počúvať potreby prichádzajúcej sa inštitucionálnej identity tvorenej kolektívom odborníčok a odborníkov, napíňajúcich poslanie organizácie.

Zrealizovalo sa vyhodnotenie prvých rokov fungovania MIB, pomenovania súčasného stavu a potrieb smerom do budúcnosti založených na skúsenosti, ktorá napriek inšpirácii zahraničím nevyhnutne prináša lokálne špecifická vstupujúce do činnosti organizácie a testuje pripravenosť hlavného mesta na takýto model odborného pracoviska. Aby si MIB udržal a posilnil potrebnú legitimitu, ostal relevantným vo vzťahu k svojmu poslaniu a reagoval na nové podnety, potrebuje strategicky plánovať. Výstup zo strategického plánovania v podobe **Stratégie rozvoja MIB do roku 2026 (s perspektívou do roku 2030)** preto možno vnímať ako vedomú snahu o kvalitatívny posun a artikuláciu sebavedomého pohľadu na to, akým inštitút chce byť z pohľadu ľudí, ktorí ho tvoria a z pohľadu potrieb Bratislavы a čo pre naplnenie tejto vízie potrebuje.

Metropolitný
inštitút
Bratislavu

V druhom polroku 2023 MIB **tvoril a postupne napĺňal akčný plán** vytvorený na základe jeho stratégie. Väčšina aktivít je plánovaná na ďalšie roky 2024-2026.

V Bratislave, 31. 1. 2024

Petra Marko MA
štatutárna zástupkyňa
Metropolitný inštitút Bratislavu